41999D0018

TÄITEVKOMITEE OTSUS, 28. aprill 1999, politseikoostöö tugevdamise kohta kuritegude ennetamisel ja avastamisel

(SCH/Com-ex (99) 18)

TÄITEVKOMITEE,

võttes arvesse Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni artiklit 132,

võttes arvesse nimetatud konventsiooni artiklit 39,

soovides edaspidigi püüda parandada piiriülese politseikoostöö tingimusi,

võttes arvesse täitevkomitee 16. detsembri 1998. aasta otsust (SCH/Com-ex (98) 51 rev 3),

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE:

Eesistujariigi 28. aprilli 1999. aasta märkuses (SCH/I (98) 75 rev 5) sätestatud politseikoostöö põhimõtted kuritegude ennetamisel ja avastamisel on käesolevaga kinnitatud.

Luxembourg, 28. aprill 1999

Esimees

C. H. SCHAPPER

SCH/I (98)75 Rev. 5

Teema: **Konventsiooni artikli 39 kohaldamine: politseikoostöö tugevdamine kuritegude ennetamisel ja avastamisel**

Saksamaa eesistujariigina püüab tugevdada konventsiooniosaliste vahelist politseikoostööd kuritegude uurimisel. I rühma koosolekul 14. septembril 1998 esitas eesistujariik märkuse, milles määratles teemaga seotud probleemid ja nende võimalikud lahendused (SCH/I (98) 55 rev).

Kõik delegatsioonid nõustusid sellega, et kuritegude uurimisel tehtava politseikoostöö vajakajäämisi oleks võimalik suuresti leevendada, kui Schengeni konventsiooni sätteid tõlgendataks ühtselt ning neid kohaldataks lähtudes konventsiooni eesmärkidest.

Konventsiooniosalised on nõus sellega, et politseikoostöö kuritegude uurimisel ei tohi piirata õigusasutuste volitusi.

Järgmised lahendused on võimalik ellu viia lühikese aja jooksul:

1. **Nimekiri**

Schengeni konventsiooni artikli 39 kohaldamiseks ning kuritegude uurimise ja ennetamise parandamiseks võivad Schengeni konventsiooni osalisriikide politseijõud teavet vahetada tingimusel, et:

— teabevahetuseks ei ole vaja rakendada sunnimeetmeid,

— teabevahetus on taotluse vastuvõtva konventsiooniosalise õiguse kohaselt lubatud ning toimingute tegemisele ei ole õigusasutustel ainuõigust või ei ole vaja nende nõusolekut nendeks.

Kuritegude uurimine ja ennetamine peaksid paranema nii, et Schengeni konventsiooni osalisriigid teevad konkreetse kahtluse või ohu korral õigusasutusi kaasamata koostööd eelkõige järgmiste meetmete võtmisel. See loetelu ei ole lõplik ning nende meetmete rakendamine sõltub sellest, kas nad on taotluse vastuvõtva ja taotluse esitava riigi õiguse kohaselt lubatud:

— sõidukiomanike ja -juhtide väljaselgitamine,

— järelepärimised juhiloa kohta,

— asu- ja elukoha väljaselgitamine,

— telekommunikatsiooni (telefon, faks ja Internet) abonentide väljaselgitamine, kui see teave on avalik,

— teabe vastuvõtmine asjaomastelt isikutelt, kui need annavad seda vabatahtlikult, (*)

— isikusamasuse tuvastamine,

— politsei andmebaasides või andmestikes hoitava teabe vahetamine, pidades kinni andmekaitset reguleerivatest õigusnormidest,

— tagaotsimise planeerimine ja kooskõlastamine ning erakorraliste tagaotsimiste algatamine (sõltumata SISi kaudu tehtavatest tagaotsimistest),

(*) Austria, Saksamaa ja Madalmaade siseriikliku õiguse kohaselt kehtib politseiküsitluste vabatahtlikkuse põhimõte.

— kaupade, eriti relvade ja sõidukite päritolu (müügikanalite) väljaselgitamine,

— tõendite uurimine (näiteks sõidukile tekitatud kahju hindamine pärast õnnetusi, kus süüdlane põgeneb õnnetuskohalt, dokumentides sisalduva teabe kustutamised jms).

Iga Schengeni riik võib kooskõlas konventsiooni artikliga 39 sõlmida teise konventsiooniosalise või kõikide konventsiooniosalistega kokkuleppeid, millega määratletakse lisavaldkonnad, kus politseiasutused võivad õigusasutusi kaasamata üksteist vastastikku abistada.

2. **Õigusasutuste eelneva nõusoleku nõude kohaldamine (artikli 39 lõige 2)**

Teabe kiire kasutamine tõendina kriminaalmenetluses on võimalik üksnes siis, kui taotluse vastuvõttev konventsiooniosaline ei nõua muid formaalseid õigusabitaotlusi kui üksnes politsei taotlusi. Kohtu alla andmise eest vastutavate asutuste nappe vahendeid tuleb kasutada kuritegude ennetamise pakiliste probleemide lahendamiseks ja mitte kõnealuse nõusolekunõude järgimiseks.

Artikli 39 lõikes 2 ei ole sätestatud, et dokumentide kasutamiseks tõenditena on vaja õigusasutuste luba. Seega on loa saamise kord konventsiooniosaliste määrata.

Konventsiooniosalised lepivad kokku, et politseijõud ja õigusasutused võivad loataotlusi ning nende läbivaatamisest tulenevaid dokumente vahetada mis tahes kiirete vahendite abil (näiteks faksi, e-posti teel) tingimusel, et teabevahetusel fikseeritakse kirjalikult dokumendi autor.

3. **Menetluse lihtsustamine**

Eeluurimisi, eriti eriolukordades, on samuti võimalik menetluse lihtsustamisega kiirendada. Selle üheks näiteks on kahe konventsiooniosalise vahel sisseseatud kord, mille järgi politseiasutused teevad õigusasutuste palvel vahetut koostööd, abistades üksteist politseiküsitlustes, tagaotsimisel ning vara arestimisel, kui sellega viivitamine oleks ohtlik.

Konventsiooniosalised hindavad selle või samalaadsete kokkulepetega saadud kogemusi, et otsustada, kas nende põhjal on võimalik töötada välja kord, mida täidetaks kõikides Schengeni riikides.